

CULTUURRAAD
VOOR DE
NEDERLANDSE CULTUURGEMEENSCHAP

ZITTING 1973-1974

4 DECEMBER 1973

ONTWERP VAN DECREET
betreffende het Nederlandstalige openbare bibliotheekwerk

AMENDEMENTEN

1. — AMENDEMENTEN
VOORGESTELD DOOR DE HEER A. DE BEUL.

ALGEMENE VERANTWOORDING.

Het indienen van onderhavige amendementen op het ontwerp van decreet betreffende het Nederlandstalige openbare bibliotheekwerk wordt ingegeven door de volgende overwegingen :

1. Eigentijds openbaar bibliotheekwerk veronderstelt een klare en ondubbelzinnige bibliotheekstructuur en een optimaal doorgevoerde bibliotheekorganisatie.

2. Er dient in een behoorlijke financiering te worden voorzien. Versnippering van financiële middelen moet absoluut worden vermeden. De door de gemeente, de provincie en het Rijk geleverde financiële inspanning dient efficiënt te worden benut, wat inhoudt dat de verzuiling wordt ingedijkt, dat aangespoord wordt tot fusies en dat duidelijk de voorkeur wordt gegeven aan officiële pluralistische instellingen.

3. Volwaardig openbaar bibliotheekwerk kan niet meer degelijk functioneren zonder vakkundig personeel, dat een aangepaste opleiding heeft genoten.

Artikel 1.

De tekst van het tweede lid van dit artikel aanvullen door wat volgt :

« en die een zodanige beheersvorm heeft, dat wordt

Zie :

119 (1973-1974) :

— N° 1 : Ontwerp van decreet.

voorzien in de behoeften van alle godsdienstige, levensbeschouwelijke en algemene geestelijke stromingen ».

VERANTWOORDING.

Men is zich in ons land terdege bewust van het feit dat de eenzijdig gerichte openbare bibliotheek moet vervangen worden door een instelling met pluralistisch karakter. De verzuiling, zoals wij die tot op heden kennen, heeft immers aanleiding gegeven tot een willekeurige luk-raak-spreiding van de bibliotheken, tot een stille concurrentiestrijd tussen de bibliotheken onderling, tot een versnippering van de financiële inspanningen en tot het ontbreken van een bibliotheekstructuur.

Wil men de openbare bibliotheek uit de impasse en uit het isolement halen en wil men het openbaar bibliotheekwerk op het peil brengen van wat ter zake bestaat in de Scandinavische landen, dan moet men komen tot een bibliotheekstructuur met pluralistische openbare bibliotheken.

De door het ontwerp van decreet voorgestelde definitie van het begrip openbare bibliotheek gaat wel de pluralistische richting uit, maar blijft halverwege steken door alleen de toegankelijkheid en het boekenfonds (sensu lato) pluralistisch te stellen met veronachtzaming zich in pluralistische zin uit te spreken over wat wellicht het belangrijkste is : de beheersvorm.

Het amendement heeft de bedoeling deze leemte aan te vullen, om alzo te komen tot het oprecht-pluralistisch definiëren van de openbare bibliotheek.

Art. 2.

A. — Uit de tekst van littera's a) en d) van § 1 van dit artikel de woorden « hetzij door een privaatrechtelijke vereniging of instelling » weglaten.

VERANTWOORDING.

In een gezonde bibliotheekstructuur is slechts plaats voor één soort openbare bibliotheek en dat is de pluralistische, in de zin van het geamendeerd artikel 1 van onderhavig ontwerp van decreet.

De zogenaamde vrije bibliotheken kunnen in deze structuur niet worden ingeschakeld omdat zij uiteraard niet kunnen instaan voor een pluralistisch beheer.

B. — In § 1 van dit artikel de tekst van het eerste lid van littera c) wijzigen als volgt :

« Een Speciale Openbare Bibliotheek (S.O.B.) wordt in stand gehouden **hetzij als bijzondere afdeling van een Plaatselijke Openbare Bibliotheek (P.O.B.), hetzij als bijzondere afdeling van een Centrale Openbare Bibliotheek (C.O.B.)** ».

VERANTWOORDING.

De Ictuurvoorziening van speciale bevolkingsgroepen of leefgemeenschappen (bv. zieken, ouden van dagen, blinden, gastarbeiders en zwaarrenden) mag niet langer aan de goedgunstigheid van het privé-initiatief worden overgelaten. De gemeenschap dient ook op dit vlak haar verantwoordelijkheid te nemen. Dit kan door de S.O.B. als een bijzondere afdeling van een P.O.B. of C.O.B. te installeren.

C. — De tekst van § 2 van dit artikel vervangen door wat volgt :

« **de Koning richt een Nederlandstalig Nationaal Centrum voor Openbare Bibliotheken (N.C.O.B.) op. Het is een voltijds werkende Rijksinstelling, die zich hoofdzakelijk bezig houdt met studie, vorming en research ten dienste van het openbare bibliotheekwerk. Het omvat naast andere door de Koning te bepalen diensten, een studiecentrum en een opleidingscentrum.**

» **Het studiecentrum van het Nederlandstalig Nationaal Centrum voor Openbare Bibliotheken (N.C.O.B.) is belast met de lectuurpromotie, het adviseren van de bouw en de materiële inrichting van de openbare bibliotheken en het**

verrichten van research op het gebied van de bibliotheconomie. Alle erkende openbare bibliotheken en in het bijzonder de Hoge Raad voor de Openbare Bibliotheken kunnen op de diensten van dit centrum een beroep doen.

» Het opleidingscentrum van het Nederlandstalig Nationaal Centrum voor Openbare Bibliotheken (N.C.O.B.) zal alle opleidingsvormen met betrekking tot het openbaar bibliothekewerk inrichten en beheren :

» a) dagcursussen voor de vorming van het leidend bibliotheekpersoneel. Deze opleiding geschiedt op universitair niveau met 2 000 uren cursus en zes maanden stage, gespreid over vier jaar;

» b) recyclagecursussen voor leidend bibliotheekpersoneel;

» c) avond- en/of weekeind-cursussen, te spreiden over het Nederlandse taalgebied, voor de vorming van het technisch bibliotheekpersoneel. Deze opleiding gebeurt op middelbaar niveau;

» d) bij- en omscholingscursussen voor het bij het in werking treden van onderhavig decreet in dienst zijnde bibliotheekpersoneel.

» De Koning bepaalt de diploma's en de getuigschriften die door het opleidingscentrum van het Nederlandstalig Nationaal Centrum voor Openbare Bibliotheken (N.C.O.B.) kunnen worden uitgereikt. »

VERANTWOORDING.

De omschrijving van de opdracht van het N.C.O.B. is in het ontwerp van decreet te algemeen gesteld. Bepaalde onontbeerlijke taken die door dit centrum moeten kunnen worden vervuld, dienen duidelijk in het ontwerp van decreet te worden aangegeven. Vandaar het voorstel tot invoeren van bepalingen nopens het studiecentrum en vooral nopens het opleidingscentrum dat het N.C.O.B. zou moeten omvatten.

Iedereen is het erover eens dat het openbaar bibliotheekwerk niet fatsoenlijk kan functioneren zonder vakkundig personeel. Wil men over dergelijk personeel beschikken dan is vereist dat men in een adequate opleiding voorziet. In artikel 7 van het ontwerp van decreet is er wel sprake van diploma's en getuigschriften, maar nergens wordt iets gezegd over de opleiding zelf. De voorgestelde amendering heeft dan ook tot doel deze lacune weg te werken.

Art. 3.

Uit de tekst van dit artikel de woorden « en door de privaatrechtelijke verenigingen en instellingen » weglaten.

VERANTWOORDING.

Idem als voor de amendering op artikel 2, § 1, vermeld sub A.

Art. 4.

A. — Aan de tekst van § 1, nr. 1, van dit artikel toevoegen wat volgt :

« De goede toegankelijkheid van lokalen en ruimten dient te worden verzekerd, ook wanneer deze deel uitmaken van culturele centra Of andere gebouwen bedoeld voor meervoudig gebruik. Voor gehandicapten dienen op dit stuk bijzondere voorzieningen aanwezig te zijn. »

VERANTWOORDING.

De openbare bibliotheek moet voor iedereen, dus ook voor de gehandicapte, vlot bereikbaar zijn. Tevens mag het niet zo zijn dat de andere doeleinden waarvoor een gebouw, waar de openbare

bibliotheek geïntegreerd is, wordt gebruikt, van die aard zijn dat zij een materiële of morele belemmering voor de bibliotheekgebruiker inhouden.

B. — Uit de tekst van § 1, nr. 7, van dit artikel het woord « eventueel » weglaten.

VERANTWOORDING.

Inschrijvingsgeld dient te worden gecvraagd :

1° om te vermijden dat al te makkelijk fictieve leners zouden worden ingeschreven;

2° omdat een volledig kosteloze dienstverlening in onze maatschappij nu eenmaal minder wordt gecwandeerd en niet bevorderlijk is voor het verantwoordelijkheidsbesef, terwijl het overigens toch duidelijk is dat een beperkt inschrijvingsgeld voor niemand een bezwaar kan zijn om een beroep te doen op de diensten van de openbare bibliotheek.

C. — 1. Nummer 10 van § 1 van dit artikel wordt nummer 11.

2. In § 1 van dit artikel wordt een nummer 10 (nieuw) ingevoegd dat luidt als volgt :

« 10. De lezerskring bij de gang van zaken betrekken. »

VERANTWOORDING.

Democratisering van het openbaar bibliotheekwerk houdt in dat men de lezerskring bij de werkzaamheden moet trachten te betrekken. Daarvoor is het nodig een inspanning te doen tot het leggen van nauwer contact met de lezers door hen een zekere vorm van inspraak te verlenen. Dit kan gemakkelijk via enquetes, het publiceren van een mededelingsblad het inrichten van hoorzittingen, het houden van tentoonstellingen, het aanstellen van een speciale verantwoordelijke voor de public-relations enz.

Art. 7.

A. — De tekst van § 1, 1°, van dit artikel wijzigen als volgt :

« weddetoelagen voor de leden van het *leidend, technisch, administratief en werkliedenpersoneel* van de erkende openbare bibliotheken; ».

VERANTWOORDING.

Volgens het ontwerp van decreet wordt slechts weddetoelage verleend voor leidend en technisch personeel. In openbare bibliotheken van een zekere omvang is er evenwel ook administratief en onderhoudspersoneel. Het niet voorzien van weddetoelagen voor dit administratief- en werkliedenpersoneel zou een erge discriminatie uitmaken tegenover de grote bibliotheekinstellingen.

B. — De tekst van § 2, 1°, van dit artikel wijzigen als volgt :

« de diploma's en getuigschriften waarvan de leden van het *leidend, technisch, administratief en werkliedenpersoneel* van de erkende openbare bibliotheken houder moeten zijn, opdat die bibliotheken uit hunnen hoofde weddetoelagen zouden kunnen ontvangen ».

VERANTWOORDING.

Deze amendering is een logisch gevolg van de in § 1, 1°, van dit artikel voorgestelde wijziging.

Art. 9.

A. — Uit § 1 van dit artikel de laatste zin weglaten.

B. — Uit § 2 van dit artikel het eerste lid alsmede de laatste zin van het tweede lid weglaten.

VERANTWOORDING.

Logisch gevolg van de amenderingen bij artikel 2.

Art. 10.

De tekst van het tweede lid van § 1 van dit artikel wijzigen als volgt :

« Het kader van het leidend, technisch, administratief en werkliedenpersoneel en de weddeschalen van dit personeel worden aan de Koning ter goedkeuring voorgelegd ».

VERANTWOORDING.

Het gaat hier om een logisch gevolg van de amenderingen voorgesteld bij artikel 7.

Art. 12.

De tekst van het laatste lid van dit artikel vervangen door wat volgt :

« De Koning bepaalt de samenstelling van de Hoge Raad en van de coördinatiecomités, met dien verstande dat de helft van het aantal leden telkens moet bestaan uit voltijds werkende bibliothecarissen van openbare bibliotheken. Hij regelt tevens de werkwijze van beide instanties ».

VERANTWOORDING.

Het is aangewezen dat zowel in de Hoge Raad als in de coördinatiecomités leden met een aan de praktijk getoetste kennis en met een in het vak zelf opgedane ervaring zouden worden opgenomen.

Art. 13.

De tekst van § 3 van dit artikel vervangen door wat volgt :

« De toelagen voor het lopende werkjaar en de vorige werkjaren toegekend bij toepassing van de wet van 17 oktober 1921 betreffende de openbare bibliotheken, zullen in het jaar volgend op dat waarin dit decreet in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt, vereffend worden ».

VERANTWOORDING.

De weglating van de oorspronkelijke § 3 is een logisch gevolg van de amendering bij artikel 2.

De voorgestelde bepaling, overgenomen uit artikel 14 van het ontwerp van decreet, hoort hier beter op haar plaats.

Art. 14.

De tekst van dit artikel vervangen door wat volgt :

« § 1. De Koning heft de aannemingscontracten op van alle op grond van voormelde wet van 37 oktober 1921 aangenomen openbare bibliotheken.

» § 2. *Gewezen aangenomen en vrije openbare bibliotheken kunnen opgenomen worden in de openbare bibliotheekstrrrc-tuur bepaald bij dit decreet, zo ze voldoen aan de voorwaarden vermeld in artikel 4 van dit decreet en hun opneming strookt met een verantwoorde spreiding van de openbare bibliotheken.*

» § 3. *De gemeentelijke, de gewezen aangenomen en de brije openbare bibliotheken die niet opgenomen worden in de nieuwe openbare bibliotheekstructuur bepaald bij dit decreet, genieten tot uiterlijk 31 december van het tiende jaar dat volgt op dat waarin dit decreet in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt, het voordeel van de voorzieningen bepaald bij voormelde wet van 17 oktober 1921.* »

VERANTWOORDING.

Het betreft hier overgangsmaatregelen, die noodzakelijk voortvloeien uit vorige amcnderingen.

A. DE BEUL.

II. -- AMENDEMENTEN

VOORGESTELD DOOR DE HEER H. ADRIAENSENS.

ALGEMENE, VERANTWOORDING.

Het indienen van amendementen op het ontwerp van decreet betreffende het Nederlandstalige **openbare bibliotheekwerk** wordt ingegeven door het feit dat, zo men tot een gezond openbaar bibliotheekwezen wil komen, **dient** te worden uitgegaan van een vooraf te bepalen structuur- en spreidingsplan. Dit is van het grootste belang om tot een degelijke bibliotheekorganisatie te komen, die kan verlopen volgens vastgelegde principes en richtlijnen, wat het ook mogelijk moet maken om tot een verantwoord financieel beleid te komen inzake het openbare bibliotheekwerk.

Dit alles komt onvoldoende tot zijn recht in het ontwerp van decreet. Het heeft voor gevolg dat de huidige versnippering, zij het misschien op iets kleinere **schaal, blijft voortbestaan**, versnippering die beletten zal dat de openbare bibliotheken in dit land in de toekomst zullen uitgroeien tot volwaardige instellingen, zoals die in vele landen al sinds lang bestaan.

Voor al met het oog op wat hierboven is gezegd, wordt o.a. voorgesteld de artikelen **2, 3 en 14** volledig te vervangen door de amendementen die volgen. Verdere detailamendementen komen voor bij artikelen 4, 7, 8, 9, **12 en 13**.

Art. 2.

De tekst van dit artikel vervangen door wat volgt :

1. De erkende openbare bibliotheken zijn : plaatselijke en centrale. Zij kunnen afdelingen, filialen en uitleenposten hebben.

» 2. Plaatselijke openbare bibliotheken worden opgericht :

» a) als voltijds werkende instellingen in gemeenten, verenigingen van gemeenten, agglomeraties en federaties van gemeenten met meer dan 10 000 inwoners;

» b) als voltijds werkende instellingen in gemeenten, verenigingen van gemeenten, agglomeraties en federaties van gemeenten met minder dan 10 000 inwoners ingeval zij de rol van centrale openbare bibliotheken moeten vervullen;

» c) als voltijds of deeltijds werkende instellingen in gemeenten, verenigingen van gemeenten, agglomeraties en federaties van gemeenten met tussen de 5 000 en 10 000 inwoners. De deeltijds werkende openbare bibliotheken zijn verplicht aan te sluiten, volgens door de Koning te bepalen modaliteiten, geboord de Hoge Raad voor Openbare Bibliotheken, bij de centrale openbare bibliotheek.

» 3. De centrale openbare bibliotheken zijn voltijds werkende instellingen, die, naast hun plaatselijke en regionale werking, een centraliserende, coördinerende en adviserende taak vervullen ten overstaan van de plaatselijke openbare bibliotheken van één of meer dan één arrondissement. Zij verzorgen de lectuurvoorziening :

» a) in gemeenten van 5 000 tot 10 000 inwoners door hulp aan de deeltijds plaatselijke openbare bibliotheken;

» b) in gemeenten van minder dan 5 000 inwoners door het oprichten van filialen en uitleenposten in die gemeenten of, ter vervanging en indien verantwoord, door het inrichten van een bibliobusdienst voor verscheidene gemeenten;

» c) zij kunnen bovendien organiserende taken vervullen ten opzichte van de plaatselijke openbare bibliotheken.

» 4. De Koning richt een Nederlandstalig Nationaal Centrum voor Openbare Bibliotheken op. Het is een voltijds werkende staatsinstelling die zich bezighoudt met de algemene behoeften van de openbare bibliotheken, waarvoor zij kan beschikken over een bibliografische dienst voor lectuurbegeleiding, een centrale catalogus voor openbare bibliotheken, een nationale boekenpool voor lenverkeer, een nationale reserve aan audiovisuele materialen, een technische bibliotheek-planningsdienst, een dienst voor beroepsopleiding en -volmaking. Het Nationaal Centrum voor Openbare Bibliotheken zorgt ook voor het verschaffen aan de openbare bibliotheken van lectuur voor speciale bevolkingsgroepen. Indien nodig kan het Nationaal Centrum voor Openbare Bibliotheken aan reeds bestaande instellingen die onder een aangepaste vorm lectuur bezorgen aan speciale bevolkingsgroepen, opdracht geven hun medewerking te verlenen. Terwille van de noodzakelijke coördinatie van deze diensten beschikt het Nationaal Centrum voor Openbare Bibliotheken hiervoor over een studie- en researchafdeling.

» Het Nationaal Centrum voor Openbare Bibliotheken brengt rapport uit aan de Hoge Raad voor Openbare Bibliotheken, over door de centrale openbare bibliotheken en de provinciale coördinatiecomités aan de Hoge Raad voorgelegde problemen.

» Het Nationaal Centrum voor Openbare Bibliotheken, in samenwerking met de provinciale coördinatiecomités, maakt een structuur- en spreidingsplan van de openbare bibliotheken, waarbij de inplanting zowel van de centrale als de plaatselijke openbare bibliotheken wordt geregeld. Dit structuur- en spreidingsplan wordt goedgekeurd door de Koning, geboord de Hoge Raad voor de Openbare Bibliotheken. n

VERANTWOORDING.

Plaatselijke openbare bibliotheken :

a) In feite zou de bevolkingsgrens wel hoger mogen liggen. Dit is het geval in sommige landen met minder gemeenten dan in België. Juist wegens dit groot aantal gemeenten is het nochtans gewenst de grens 10 000 te houden, zoniet zouden al te weinig gemeenten beschikken over een voltijds werkende plaatselijke openbare bibliotheek. Het aantal gemeenten in het Vlaamse landsgedeelte met meer dan 10 000 inwoners bedraagt ± 130.

b) Het kan voorvallen dat een gemeente of kleine stad met minder dan 10 000 inwoners in aanmerking komt om er een centrale openbare bibliotheek op te richten. Vandaar de voorgestelde uitzonderingsmaatregel aangezien centrale openbare bibliotheken voltijds werkende instellingen zijn. In de praktijk zal zulks eerder zelden voorkomen.

c) Waar het gewenst is dat alleen in gemeenten met meer dan 10 000 inwoners een voltijds werkende plaatselijke openbare bibliotheek wordt opgericht of in stand gehouden, ligt het niet in de bedoeling gemeenten met een bevolking onder de 10 000 inwoners te beletten over een voltijds werkende plaatselijke openbare bibliotheek te beschikken. Dit onder voorwaarde evenwel dat een dergelijke voltijds werkende instelling noodzakelijk is voor efficiënte lectuurvoorziening in de gemeente en zo ze als dusdanig past in het structuur- en spreidingsplan voor de openbare bibliotheken.

Centrale openbare bibliotheken :

Het aantal centrale openbare bibliotheken dient uiteraard beperkt te worden. Vandaar maximum één per arrondissement, wat voor het Vlaamse Landsgedeelte in totaal maximum vierentwintig maakt.

Nationaal Centrum voor Openbare Bibliotheken :

Er is een binding voorzien tussen het Nationaal Centrum voor Openbare Bibliotheken en de Hoge Raad voor de Openbare Bibliotheken enerzijds en tussen deze instellingen en de centrale openbare bibliotheken en de provinciale coördinatiecomités anderzijds. Doorstroming is steeds mogelijk.

Om, zoals reeds in de inleiding is gezegd, versnippering van energie en geldmiddelen te voorkomen, is het van zeer groot belang dat vooraf een goed structuur en spreidingsplan voor openbare bibliotheken wordt opgemaakt, waarin iedere bibliotheek haar plaats krijgt en haar rol vervult. Het Nationaal Centrum voor Openbare Bibliotheken als overkoepelend lichaam de opdracht geven tot het opmaken van een dergelijk plan lijkt aangewezen.

Art. 3.

De tekst van dit artikel vervangen door wat volgt :

« Openbare bibliotheken worden opgericht door de gemeenten, de verenigingen van gemeenten, de agglomeraties en federaties van gemeenten, de Nederlandse Commissie voor de Cultuur van de Brusselse Agglomeratie, de provincies en verenigingen van provincies; zij worden erkend door de Staat wanneer zij georganiseerd zijn overeenkomstig dit decreet en de besluiten tot uitvoering ervan. De erkenning wordt verleend bij besluit van de Minister, die het openbare bibliotheekwerk in zijn bevoegdheid heeft ».

VERANTWOORDING.

Dit artikel bepaalt dat nog alleen openbare bibliotheken zullen worden opgericht door de gemeenten, verenigingen van gemeenten enz. Met het oog op een gezonde bibliotheekstructuur dient te worden afgezien van de grote diversiteit die er thans aan openbare bibliotheken (gemeentelijke, provinciale, aangenomen en vrije) bestaat. Het oprichten en in stand houden van deze vele soorten openbare bibliotheken blijft volgens artikel 3 van het ontwerp van decreet mogelijk. Vandaar het voorstel dat nog enkel door de gemeenten en provincies openbare bibliotheken zouden worden opgericht met als opdracht de lectuurvoorziening voor gans de gemeenschap in pluralistische zin te organiseren.

Art. 4.

A. — In de tekst van § 1, nr. 4, van dit artikel na het woord

« Vrij »

de woorden

« en kosteloos »

invoegen.

B. — De tekst van § 1, nr. 7, van dit artikel vervangen door wat volgt :

« *Beschikken over een dienstreglement* ».

C. — De tekst van § 1, nr. 8, van dit artikel vervangen door wat volgt :

« *Elk jaar een minimum aantal ingeschreven leners hebben alsook een minimum aantal uitleningen verrichten; de verhouding tussen het aantal uithingen en aantal ingeschreven leners moet op een normale werking wijzen* ».

D. — De tekst van § 1, nr. 9, van dit artikel vervangen door wat volgt :

« *Kosteloos uitlenen hetgeen uitdrukkelijk moet worden bepaald in voormeld dienstreglement. De Minister van Nederlandse Cultuur kan evenwel, gelet op het advies van de Hoge Raad voor Openbare Bibliotheken, voor bepaalde media, andere dan boeken, uitzonderingen toestaan* ».

E. — De tekst van het eerste lid van § 2 van dit artikel wijzigen als volgt :

« *De Koning bepaalt, de Hoge Raad gehoord, de algemene regelen waarbij de organisatie van de soorten openbare bibliotheken wordt bepaald* ».

F. — Het tweede lid van § 2 van dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING.

Er wordt meer de nadruk gelegd op het volledig kosteloos ter beschikking stellen van boeken dan in het desbetreffende artikel van het ontwerp van decreet (nr. 7), waar nog sprake is van een eventueel inschrijvingsgeld. De eventuele uitzonderingen op deze regel gelden alleen maar voor andere media dan boeken.

Waar volgens het geamendeerd artikel 3 enkel nog door de gemeenten of provincies openbare bibliotheken worden opgericht, is het laatste lid, waar sprake is over door de Staat opgerichte openbare bibliotheken, overbodig geworden.

Art. 7.

De tekst van § 1, 4°, van dit artikel vervangen door wat volgt :

« *wat de openbare bibliotheken betreft die opdracht krijgen zich te gelasten met.. de lectuurvoorziening voor speciale bevolkingsgroepen, toelagen voor het aankopen van speciale collecties en het organiseren van de speciale werking* ».

VERANTWOORDING.

Staat in de plaats van de toelagen voorzien voor de speciale bibliotheken, die in het geamendeerde artikel 2, samen met de gewestelijke bibliotheekcentrales niet meer voorkomen.

In een aantal gevallen kan de lectuurvoorziening van speciale bevolkingsgroepen (b.v. zieken, ouden van dagen) geschieden binnen het kader van de plaatselijke openbare bibliotheken. Er dient dan niet gesubsidieerd te worden. Er kunnen evenwel opdrachten worden

gegeven aan de centrale openbare bibliotheken om, hetzij acciden-
teel, hetzij voor speciale bevolkingsgroepen (b.v. blinden, gast-
arbeiders, zeevarenden), collecties ter beschikking te stellen, waar-
voor dan toelagen kunnen bekomen worden.

Art. 8.

**A. — Uit het eerste lid van § 1 van dit artikel de woor-
den « uitgezonderd deze van de speciale openbare biblio-
theken » weglaten.**

VERANTWOORDING.

Het weglaten is een gevolg van het geamendeerde artikel 2.

**B. — De tekst van het eerste lid van § 2 van dit artikel
vervangen door wat volgt :**

**« De uitgaven van de erkende centrale openbare biblio-
theken in verband met de voor regionaal gebruik bestemde
categorieën van werken, welke die bibliotheken moeten of
mogen bezitten, komen ten laste van de provincies ».**

VERANTWOORDING.

Het gaat hier om centrale openbare bibliotheken i.p.v. openbare
bibliotheken met weglating van het woord « provinciaal ». Het zullen
alleen de centrale openbare bibliotheken zijn, die verzamelingen zul-
len aanleggen bestemd voor regionaal gebruik, in dit geval voor het
arrondissement of voor meer dan één arrondissement.

Art. 9.

**A. — De laatste zin van het tweede lid van § 1 van dit
artikel weglaten.**

B. — Paragraaf 2 van dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING.

Deze weglatingen zijn het gevolg van het geamendeerde artikel 2,
dat een meer gezonde structuur beoogt van het openbaar bibliotheek-
wezen.

Art. 12.

**A. — In fine van het tweede lid van dit artikel toevoe-
gen wat volgt :**

**« De helft van het totaal aantal leden moet bestaan uit
voltijds werkende bibliothecarissen van openbare biblio-
theken ».**

VERANTWOORDING.

Het is logisch dat in deze provinciale coördinatiecomités ook vak-
bekwame leden zitting hebben, vermits de coördinatiecomités o.m.
betrokken worden bij het opmaken van het structuur- en spreidings-
plan van de openbare bibliotheken en zij allerhande adviezen geven
i.v.m. bibliothoeconomische problemen.

**B. — In de derde zin van het derde lid van dit artikel
tussen de woorden**

« coördinatiecomités »

en

« verstrekken »

de woorden

in samenwerking met het Nationaal Centrum voor Openbare Bibliotheken, »

invoegen.

VERANTWOORDING.

De invoeging « in samenwerking met het Nationaal Centrum voor Openbare Bibliotheken » is een gevolg van het geamendeerd artikel 2, waar in nr. 4, derde lid, over een dergelijke samenwerking wordt gesproken.

Art. 13.

Paragraaf 3 van dit artikel weglaten.

VERANTWOORDING.

Het weglaten is een gevolg van de geamendeerde artikelen 2 en 14.

Art. 14.

De tekst van dit artikel vervangen door wat volgt :

« Op grond van de wet van 17 oktober 1921 betreffende de openbare bibliotheken zullen de toelagen voor het lopende werkjaar en de vorige werkjaren vereffend worden in het jaar volgende op dat waarin dit decreet in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt.

« De Koning heft de aannemingscontracten op van alle aangenomen openbare bibliotheken.

» Gewezen aangenomen en vrije openbare bibliotheken kunnen opgenomen worden in de openbare bibliotheekstructuur, zoals ze bepaald is bij dit decreet en zo dit strookt met een verantwoorde spreiding van de openbare bibliotheken en zo ze voldoen aan de voorwaarden zoals ze gesteld zijn in artikel 4.

» Alle openbare bibliotheken die niet voldoen aan deze eisen en bijgevolg niet kunnen worden opgenomen in de nieuwe bibliotheekstructuur, genieten tot uiterlijk 31 december van het tiende jaar dat volgt op dat waarin dit decreet in het Belgisch Staatsblad is bekendgemaakt, de voorzieningen bepaald bij voormelde wet van 17 oktober 1921. »

VERANTWOORDING.

Het artikel dient vervangen als een gevolg van het gewijzigde artikel 3, waarbij nog enkel openbare bibliotheken worden opgericht door de gemeenten of provincies. Een aantal maatregelen dienen te worden genomen waarbij aangenomen en vrije openbare bibliotheken kunnen opgenomen worden in de openbare bibliotheekstructuur zoals bepaald in de geamendeerde artikelen.

H. ADRIAENSENS.

III. — AMENDEMENTEN

VOORGESTELD DOOR DE HEER F. DE BONDT.

Art. 2.

A. — Uit het eerste lid van § 1 van dit artikel, de woorden « waaronder een verplichte samenwerking wordt georganiseerd » weglaten.

VERANTWOORDING.

I k s a m e n w e r k i n g moet kunnen tot stand komen op basis van de inwendige noodzaak en niet ten gevolge van de uitwendige verplichting.

B. — In de tekst van het eerste lid van § 1, b), van dit artikel na de woorden

« in stand gehouden »

de woorden

« *hetzij door een privaatrechtelijke vereniging of instelling,* »

invoegen.

VERANTWOORDING.

Het is aangewezen dat de mogelijkheid van het optreden van alle instanties, derhalve ook van privaatrechtelijke verenigingen of instellingen, in de ganse kolom van de bibliotheekstructuur wordt opengehouden.

C. — In de tekst van § 2 van dit artikel het woord

« Rijksinstelling »

vervangen door de woorden

« *instelling van openbaar nut* ».

VERANTWOORDING.

Vermits het hier gaat over een instelling d i e ten dienste moet staan van alle openbare bibliotheken die in de bibliotheekstructuur van § 1 passen, is het aangewezen er een van de overheid onderscheiden instelling van te maken en kan derhalve zo worden opgevat dat al de nuttige ervaring van alle openbare bibliotheken kan te gelde worden gemaakt.

Art. 4.

In de tekst van het eerste lid van § 2 van dit artikel de woorden

« elke soort openbare bibliotheek »

vervangen door de woorden

« *de plaatselijke openbare bibliotheek, de centrale openbare bibliotheek, de speciale openbare bibliotheek en de gewestelijke bibliotheekcentrale* ».

VERANTWOORDING.

Door deze opsomming komt klaarder tot uitdrukking dat de verschillende soorten openbare bibliotheken, ongeacht de inrichtende macht, aan identieke bijkomende bijzondere voorwaarden tot erkenning zullen onderhevig zijn.

Art. 7.

A. — In de tekst van § 1, 2° van dit artikel na het woord

« toelagen »

de woorden

« *ten belope van 60 % van de bedragen nodig* »

invoegen.

B. — In de tekst van § 1, 3°, van dit artikel na het woord
« uitrustingsstoelagen »

de woorden

« *ten belope van ten minste 60 %* »

invoegen.

VERANTWOORDING.

Het is aangewezen een minimum-niveau van de tussenkomst vast te leggen, op een percentage dat algemeen als gebruikelijk kan worden aangecijnd.

C. — 1. In § 1 van dit artikel een 3° (nieuw) invoegen dat luidt als volgt :

« *3° rentetoelagen ten belope van het verschil, tussen 1,25 % en de rentevoet die voor leningen moet betaald worden, zonder dat deze de normale rentevoet op de kapitaalmarkt zoals die voor gelijkaardige verrichtingen door de openbare kredietinstellingen wordt toegepast mag overtreffen, voor hingen opgenomen voor het bouwen en aankopen van onroerende goederen die bestemd zijn voor openbare bibliotheken van privaatrechtelijke verenigingen of instellingen van gemeenten, van provincies, van agglomeraties en federaties van gemeenten, van verenigingen van gemeenten en provincies en van de Nederlandse Commissie voor de Cultuur van de Brusselse Agglomeratie, alsook voor het moderniseren, vergroten en inrichten van die bibliotheken; de Staat kan door een in Ministerraad overlegd koninklijk besluit de voorwaarden bepalen waaronder hij de terugbetaling van kapitaal, interesten en bijkomende onkosten kan waarborgen van de hiervoor bedoelde opgenomen leningen* ».

2. In § 1 van dit artikel worden 3° en 4° respectievelijk 4° en 5°.

VERANTWOORDING.

Beide amendementen geven aan dat na volledige invoering de ondergeschikte besturen tot 60 % van de bouwkosten zullen kunnen ontvangen en dat zij evenals de privaatrechtelijke verenigingen geheel of gedeeltelijk zullen kunnen een beroep doen op rentesubsidies voor de financiële last van de aflossing van de bouwkosten, met mogelijkheid tot Staatswaarborg onder te bepalen voorwaarden.

D. — In de tekst van § 2, 3°, van dit artikel de opsomming

« § 1, 2° en 3° »

wijzigen als volgt :

« § 1, 2°, 3° en 4° ».

VERANTWOORDING.

Aanpassing aan de gewijzigde § 1 van dit artikel.

Art. 9.

A. — In de tekst van het tweede lid van § 2 van dit artikel de woorden

« de bouwkosten uitgezonderd »

vervangen door de woorden

« *onder aftrek van de eventuele bedragen genoemd in artikel 10, §3 van dit decreet* ».

VERANTWOORDING.

De erkende openbare bibliotheken die niet door een ondergeschikt bestuur zijn opgericht, kunnen volgens het gewijzigd artikel 7, § 1, tussenkomsten van het Rijk bekomen voor het aankopen, bouwen, moderniseren van hun bibliotheek, en derhalve rijst dit probleem niet in deze context. Voor de toevoeging zij verwezen naar het amendement op artikel 10.

B. — In § 2, tweede lid, van dit artikel de laatste zin vervangen door wat volgt :

« Het aandeel van de gemeenten is bepaald op 90 % van de financiële lasten die niet door de Staats- en provincietoelagen worden gedekt ».

VERANTWOORDING.

Het doel is op een duidelijke wijze de verplichtingen opgenomen door de gemeenten in het decreet op te nemen, trouwens conform wat ter zake in de Hoge Rndcn werd gesuggereerd.

Art. 10.

A. — De tekst van § 1 van dit artikel vervangen door wat volgt :

« Het kader van het leidend en technisch personeel, alsmede de weddeschalen van dit personeel, worden door de Koning bepaald voor elke soort van openbare bibliotheek, op basis van objectieve criteria ».

VERANTWOORDING.

Het kader van de openbare bibliotheken moet, voor zover het voor betoelaging in uitvoering van artikel 7, § 1, 1°, in aanmerking komt, hetzelfde zijn, ongeacht de inrichtende macht.

B. — De tekst van het tweede lid van § 2 van dit artikel vervangen door wat volgt :

« De weddetoelagen van het leidend en technisch personeel van de erkende openbare bibliotheken ingericht door privaatrechtelijke verenigingen of instellingen zullen rechtstreeks aan die personeelsleden worden uitbetaald ».

C. — Aan dit artikel een § 3 (nieuw) toevoegen die luidt als volgt :

« Voor zover een erkende openbare bibliotheek instaat voor de plaatselijke lectuurvoorziening zoals bepaald in artikel 9, § 2, zullen de gemeenten aan het leidend en technisch personeel van die bibliotheek een eventuele aanvullende weddetoelage rechtstreeks doen toekomen die het verschil is tussen de weddetoelage bepaald in § 2 van dit artikel en de wedde vastgesteld door § 1 van ditzelfde artikel ».

VERANTWOORDING.

De bedoeling van § 2 is onmiddellijk duidelijk door het invoeren van een stelsel analoog met dit uit het vrij gesubsidieerd onderwijs. Het bepaalde in § 3 volgt logisch uit de overdracht door de gemeente van haar bibliotheekverplichting op een door privaatrechtelijke verenigingen of inrichtingen verzorgde lectuurvoorziening. De uitdrukking « eventueel » is het gevolg van het bepaalde in artikel 7, § 2, 2°, waar het betoelagingspercentage voor de weddetoelage wordt omschreven.

F. DE BONDT.

IV. — AMENDEMENTEN
VOORGESTELD DOOR DE HEER E. FLAMANT.

Art. 2.

Uit de tekst van littera's a), c) en d) van § 1 van dit artikel de woorden « hetzij door een privaatrechtelijke vereniging of instelling » weglaten.

VERANTWOORDING.

Zonder afbreuk te willen doen aan de waardevolle rol gespeeld door de bibliotheken opgericht door privaatrechtelijke verenigingen en instellingen, tekent het maatschappelijk en cultureel patroon in de Nederlandse taal- en cultuurgemeenschap zich thans zodanig af, dat eisen en behoeften i.v.m. informatie, documentatie en ontwikkeling enkel volwaardig door een rationeel en efficiënt uitgebouwd openbaar bibliotheeknet gehonoreerd kunnen worden.

Art. 9.

De tekst van § 2 van dit artikel vervangen door wat volgt :

« In de Brusselse agglomeratie kunnen ter uitvoering van de bepalingen van artikel 2, § 1, a), plaatselijke openbare bibliotheken worden in stand gehouden door de gemeenten of door de Nederlandse Commissie voor de Cultuur van de Brusselse Agglomeratie ».

VERANTWOORDING.

Rekening houdend met het standpunt dat ingenomen werd t.a.v. de bepalingen van artikel 2 is het duidelijk dat ook t.a.v. de bibliotheekvoorziening in de Brusselse agglomeratie de voorkeur uitgaat naar door de gemeenten of door de Nederlandse Commissie voor de Cultuur van de Brusselse Agglomeratie opgerichte bibliotheken.

Art. 13.

A. — De tekst van § 1 van dit artikel vervangen door wat volgt :

« De wet van 17 oktober 1921 betreffende de openbare bibliotheken, gewijzigd bij de wetten van 19 juni 1947 en 7 juli 1969, wordt opgeheven voor de door gemeenten, agglomeraties of federaties van gemeenten, provincies of de Nederlandse Commissie voor de Cultuur van de Brusselse Agglomeratie opgerichte en in stand gehouden openbare bibliotheken, voor zover zij beantwoorden aan de bepalingen van dit decreet.

» Voormelde wet van 17 oktober 1921 blijft evenwel van toepassing op de vrije en aangenomen bibliotheken en dit tot uiterlijk 31 december van het tiende jaar dat volgt op het jaar waarin dit decreet in werking treedt ».

B. — In § 2 van dit artikel, op de eerste regel, het woord

« evenwel »

vervangen door het woord

« ook ».

C. — In § 3 van dit artikel, op de eerste regel, het woord

« echter »

vervangen door het woord

« ook ».

Art. 13bis (nieuw).

Een artikel 13bis (nieuw) invoegen dat luidt als volgt :

De Koning bepaalt, gelet op het advies van de Hoge Raad voor de Openbare Bibliotheken, welke normen aangelegd kunnen worden voor het opgaan van bestaande vrije en aangenomen bibliotheken in de voorziene geledingen van de bibliotheekstructuur, waarbij in het bijzonder aandacht moet uitgaan naar de persoonlijke rechten van de in functie zijnde bibliothecarissen, de modaliteiten voor overname van de boekencollecties en dergelijke ».

VERANTWOORDING.

De bestaande aangenomen en vrije bibliotheken moeten in het geheel van de bibliotheekstructuur geïntegreerd worden, althans voor zover de betrokken bibliotheken daartoe bereid zijn en zij bovendien voldoen aan de eisen die in dit decreet worden vastgelegd.

De privaatrechtelijke verenigingen en instellingen waarvan zij afhangen, moeten de gelegenheid krijgen om in een overgangsperiode van maximaal tien jaar na het in werking treden van dit decreet, na te gaan of zij zich op grond van voorwaarden die door de Koning worden bepaald, gelet op het advies van de Hoge Raad voor de Openbare Bibliotheken en die betrekking moeten hebben op het veilig stellen van de persoonlijke situatie van de bibliothecarissen, de procedures voor overname en vergoeding van de boekencollecties e.d., akkoord kunnen verklaren om op te gaan in een van de voorziene geledingen van de bibliotheekstructuur.

Zolang dit niet geschied is, blijven de bepalingen van de wet van 17 oktober 1921 betreffende de openbare bibliotheken, gewijzigd bij de wetten van 19 juni 1947 en 7 juli 1969, op hen toepasselijk.

E. FLAMANT.
